
Tidsskriftets redaksjonelle stoff – rom for interessekonflikter

KORRESPONDANSER

STEN JACOBSEN

I dagens medisin er det omfattende faglige og økonomiske bånd mellom klinikere/forskere og kommersielle interesser. Det har positive sider, men stiller strenge etiske krav til alle parter, inkludert tidsskriftredaktører. Ledende tidsskrifter og Tidsskriftet har for lengst innført en politikk som krever at forfattere av originalartikler redegjør for eventuelle økonomiske bånd til produsenter av for eksempel legemidler eller teknisk utstyr som behandles i arbeidet. Slike bånd, som kan representere en interessekonflikt, presenteres på slutten av originalarbeidet. Leseren kan da på basis av slik informasjon ta forfatterens eventuelle avhengighet med i den generelle vurdering av arbeidet.

Forfattere av redaksjonelle innlegg og oversiktsartikler kommer i en annen stilling enn forfattere av originalarbeider fordi de gir egne vurderinger på grunnlag av et selektivt utdrag av litteratur og henvisninger. Det var derfor prisverdig at *New England Journal of Medicine* allerede i 1990 innførte en redaksjonell interessekonflikt-politikk som var strengere for forfattere av redaksjonelle innlegg og oversiktsartikler enn for originalarbeider. Redaktøren mente at en opplysning om bånd til kommersielle interesser, som kreves for originalarbeider, er utilstrekkelig for å håndtere mulige skjevheter i redaksjonelle innlegg og oversiktsinnlegg.

Også lesere av Tidsskriftets redaksjonelle stoff og oversiktsartikler bør kunne forutsette at forfattere er helt uavhengig av eksterne økonomiske interesser som kan være knyttet til det som omtales. Men etter jeg leste redaksjonell omtale og vurdering av Cox-2-hemmere i nr. 12/2000 (1), er jeg usikker på om slike bånd til kommersielle interesser og muligheten av en interessekonflikt tas på alvor av redaktøren. I dette tilfellet omtaler forfatteren en ny medikamentgruppe som nå introduseres i Norge. Det er to preparater på markedet her i landet, og forfatter opplyser at han har bånd til produsenten av det ene preparatet.

Med bakgrunn i dette eksemplet vil jeg etterlyse redaktørens og Tidsskriftets holdning til forfattere av redaksjonelt stoff og oversiktsartikler når de har slike bindinger som kan gi opphav til interessekonflikter. Er ikke tiden moden også for Tidsskriftet til å få retningslinjer for forfattere, likt det f.eks. *New England Journal of Medicine* har? Nåværende forfatterveiledning fra januar 2000 har ikke tatt opp denne utfordringen. For oss lesere vil det være vesentlig å få innsyn i redaktørens holdning til disse problemer for å kunne vurdere innholdet av redaksjonelt stoff og oversiktsartikler. Spørsmålene har også generelle medisinsk-etiske og fagpresseetiske sider som det er viktig at redaktøren tar standpunkt til.

LITTERATUR

1. Rugstad HE. Cox-2-hemmere Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 1398.

Publisert: 20. august 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. februar 2026.